

Н. В. Гусаревич,
к. е. н., доцент
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8266-8498>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.5.133

СТАЛЕ ФІНАНСУВАННЯ В СИСТЕМІ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

N. Husarevych,
PhD in Economics, Associate Professor

SUSTAINABLE FINANCING IN THE MACROECONOMIC REGULATION SYSTEM

У статті досліджено роль сталого фінансування в системі макроекономічного регулювання. Макроекономічне середовище розглядається як структурована екосистема, що включає інституційну архітектуру, фінансово-економічні інструменти та макроекономічні індикатори. Ефективність функціонування макроекономічного середовища впливає на темпи соціально-економічного розвитку держави. В умовах зростання фінансової волатильності та структурних дисбалансів традиційні інструменти макроекономічної політики не забезпечують достатньої адаптивності, що зумовлює потребу інтеграції інноваційних механізмів, зокрема сталого фінансування.

У статті обґрунтовано економічну сутність сталого фінансування та його напрями впливу на макроекономічне середовище. Розглянуто вектори впливу через трансформацію бюджетно-податкової та грошово-кредитної політики, розвиток фінансових ринків та залучення ESG-інвестицій. Розроблено концептуальну модель взаємодії фінансових ресурсів, державних механізмів регулювання та макроекономічних результатів. Модель обґрунтовує адаптивний та нелінійний характер впливу сталого фінансування на економічне зростання, соціальну інклюзивність та екологічну стійкість. Практичне значення дослідження полягає у можливості використання розробленої моделі для формування державної фінансової політики, макроекономічного прогнозування та стратегій сталого розвитку, особливо в умовах трансформаційної економіки та повоєнного відновлення.

The article examines the role of sustainable finance in the macroeconomic regulation system. The macroeconomic environment is considered as a structured ecosystem that includes institutional architecture, financial and economic instruments and macroeconomic indicators. The effectiveness of the functioning of the macroeconomic environment affects the pace of socio-economic development of the state. In conditions of increasing financial volatility and structural imbalances, traditional macroeconomic policy instruments do not provide sufficient adaptability, which necessitates the integration of innovative mechanisms, in particular sustainable financing.

The article substantiates the economic essence of sustainable financing and its directions of influence on the macroeconomic environment. The vectors of influence through the transformation of fiscal and monetary policy, the development of financial markets and the attraction of ESG investments are considered. The integration of sustainable financing principles into the macroeconomic regulatory system contributes to transforming the structure of financial flows, improving the quality of economic growth, and reducing systemic financial risks. Sustainable financing

within the macroeconomic regulatory system serves as a tool for long-term development by targeting financial resources to ensure economic efficiency, social inclusion, and environmental safety. Promising directions for the development of sustainable financing in the macroeconomic regulation system are the integration of ESG criteria into state financial policy and macroeconomic forecasting. For countries with transformational economies, sustainable financing is an important tool for ensuring economic stability and competitiveness. The implementation of sustainable financing mechanisms in the post-war recovery is of particular relevance in terms of directing limited financial resources to projects with the maximum multiplier effect for the economy and society.

A conceptual model of the interaction of financial resources, state regulatory mechanisms and macroeconomic results is developed. The model substantiates the adaptive and nonlinear nature of the influence of sustainable financing on economic growth, social inclusion and environmental sustainability. The practical significance of the research lies in the possibility of using the developed model to form state financial policy, macroeconomic forecasting, and sustainable development strategies, especially in the context of a transformational economy and post-war recovery.

Ключові слова: макроекономічне середовище, стале фінансування, сталий розвиток, макроекономічне регулювання, ESG-інвестиції, економічна стійкість, соціально-екологічний розвиток.

Key words: macroeconomic environment, sustainable financing, sustainable development, macroeconomic regulation, ESG investments, economic sustainability, social and environmental development.

ВСТУП

Макроекономічне середовище є структурованою екосистемою, що включає інституційну архітектуру, фінансово-економічні інструменти та індикатори. Відповідна структура визначає загальні рамки функціонування національної економіки та темпи соціально-економічного розвитку держави. В умовах посилення суспільних дисбалансів та волатильності фінансової системи вагомим значення набуває застосування дієвих інструментів макроекономічного регулювання. Традиційні інструменти в системі макроекономічного регулювання орієнтовані на досягнення короткострокової фінансової стабільності та економічного зростання. Зазначений підхід не є повністю адаптованим до внутрішніх та зовнішніх факторів впливу на макроекономічний стан. У цьому контексті, визначено необхідність застосування інноваційно нових інструментів регулювання макроекономічного стану.

Актуальність дослідження полягає у визначенні та обґрунтуванні нової парадигми макроекономічного регулювання, яка поєднає економічні, соціальні та екологічні пріоритети розвитку. Першочерговим елементом такої парадигми є стале фінансування. У системі макроекономічного регулювання стале фінансування є механізмом залучення, розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів в межах довгострокових, соціально відповідальних та екологічно безпечних проєктів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Наукове обґрунтування впливу сталого фінансування на макроекономічне середовище є досить поширеним серед наукової спільноти. Зокрема, Фролов А. [9] визначає стале фінансування одним з найважливіших факторів сталого розвитку економіки на мікро- та макрорівнях. В продовження, Кошман А. [6] аргументує, що стале фінансування не лише сприяє сталому розвитку, але й відкриває нові можливості для розвитку національної економіки.

У своїх наукових працях Сердюк Д. [8] встановлює, що стале фінансування розглядається як це процес залучення коштів до впровадження заходів, які сприяють гармонійному розвитку екологічної, соціальної та економічної систем суспільства. Також, Бойко Є. [4] окреслює стале фінансування як важливий механізм для реалізації проєктів розвитку та відновлення України, оскільки воно дозволяє залучати додаткові інвестиції та трансформувати фінансову систему України.

Водночас, Боярко І. та Трушкіна Н. [5] обґрунтовують, що стале фінансування є важливою концепцією сучасної економіки, сформованою на перетині фінансів та цілей сталого розвитку, оскільки саме кліматичні та екологічні виклики є основними факторами системного ризику для виникнення глобальної фінансової кризи у майбутньому.

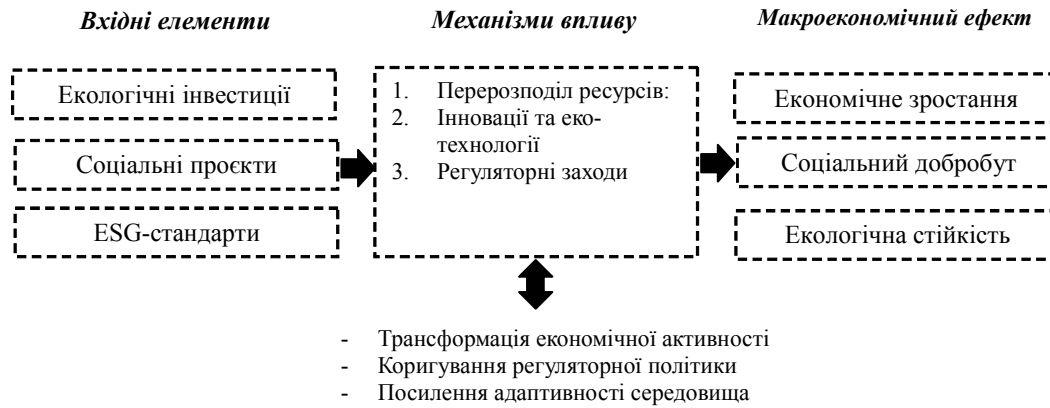

Рис. 1. Модель впливу сталого фінансування на макроекономічне середовище

Джерело сформовано автором на основі [1, 2, 3].

Огляд наукової літератури щодо сталого фінансування як елемента макроекономічного регулювання визначає прямий взаємозв'язок між механізмами сталого фінансування та економічним розвитком. Перспективним напрямом подальших досліджень є визначення системності та рівня впливу реалізації механізмів сталого фінансування на функціонування макроекономічного середовища.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою дослідження є визначення ролі сталого фінансування у системі макроекономічного регулювання.

Задля досягнення поставленої мети у ході дослідження варто виконати наступні завдання:

- визначити економічну сутність сталого фінансування;
- обґрунтувати напрями впливу сталого фінансування на макроекономічне середовище;
- розробити концептуальну модель впливу сталого фінансування на макроекономічний стан країни;
- обґрунтувати перспективні напрями сталого фінансування в макроекономічній системі.

Виконання поставлених завдань дозволить визначити теоретично-методологічну сутність сталого фінансування в системі макроекономічної стійкості та обґрунтувати перспективні напрями удосконалення національної системи сталого фінансування задля результативного функціонування макросередовища.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Макроекономічне середовище є основою для функціонування національної економіки. Комплексно макроекономічне середовище визначає взаємодію інституційних та фінансових механізмів. Структурно воно включає систему макроекономічних індикаторів, державне регулювання та показники функціонування суб'єктів господарювання. Ефективність формування макроекономічного середовища впливає на динаміку економічного зростання, рівень фінансової стабільності та соціально-економічний розвиток держави. Зміна параметрів макроекономічного середовища відображається у внутрішніх та зовнішніх структурних трансформаціях, що зумовлює посилення його асиметричності.

Задля дотримання результативності макроекономічного середовища важливим є застосування фінансових механізмів, які здатні реагувати на фінансово-економічні коливання та формувати довгострокові умови макроекономічної збалансованості. Стале фінансування у цьому контексті розглядається як інструмент впливу на макроекономічне середовище через переорієнтацію фінансових потоків у напрями, що забезпечують економічну ефективність, соціальну інклюзивність та екологічну безпеку.

Інтеграція принципів сталого фінансування у систему макроекономічного регулювання сприяє зміні структури фінансових потоків, підвищенню якості економічного зростання та зниженню системних фінансових ризиків. Вплив сталого фінансування на макроекономічне середовище не є лінійним і залежить від інституційної спроможності держави, рівня розвитку фінансового ринку та ефективності державної політики. У зв'язку з цим вагомим є аналіз сталого фінансування на макроекономічне середовище як важливого фактору розвитку сучасної парадигми макроекономічного регулювання.

Розглянемо економічну сутність сталого фінансування та його вплив на макроекономічне середовище. Зокрема, наявні наукові дослідження трактують стале фінансування як інтеграцію факторів ESG у процеси прийняття фінансових рішень на макро- та мікрорівнях [7]. Відповідна структура враховує трансформацію бюджетної, податкової, грошово-кредитної та інвестиційної політики з метою стимулювання відповідальної економічної поведінки суб'єктів господарювання.

Система макроекономічного регулювання побудована на сукупності інструментів державного впливу на економічні процеси з метою забезпечення стабільності, збалансованості та сталого розвитку національної економіки. В межах цього, стале фінансування виступає як дієвий інструмент макроекономічної політики, що впливає на формування довгострокового економічного розвитку. Основними напрямками впливу сталого фінансування на макроекономічне середовище є:

- трансформація бюджетно-податкової політики, з урахуванням фінансового забезпечення екологічних та соціальних програм; посилення ролі "зелених" інвестицій у національному виробництві;
- розвиток грошово-кредитної політики, що є абсолютно адаптивною до економічних, соціальних та кліматичних ризиків;

— модернізація фінансових ринків в частині зростання ролі зелених облігацій, соціальних облігацій та ESG-інвестицій [2].

Таким чином, стає фінансування сприяє підвищенню адаптивності макроекономічної системи до зовнішніх та внутрішніх факторів впливу. Основними інструментами сталого фінансування є зелені та соціальні облігації, інвестиційні фонди, державні програми підтримки сталих проєктів та механізми державно-приватного партнерства. Важливу роль відіграють міжнародні фінансові організації, які забезпечують фінансову підтримку впровадження принципів сталого розвитку. На інституційному рівні реалізація сталого фінансування ґрунтується у відповідності до наявної нормативно-правової бази. Це створює умови для ефективного макроекономічного регулювання з урахуванням довгострокових цілей розвитку.

Концептуальна модель впливу сталого фінансування на макроекономічне середовище визначає механізм взаємодії між фінансовими ресурсами, механізмами державного регулювання та макроекономічними результатами. У межах запропонованої моделі вхідними елементами є екологічні інвестиції, соціальні проєкти та ESG-стандарти. Зазначені параметри є найбільш результативними інструментами сталого фінансування. Визначений інструментарій реалізує акумуляцію фінансових ресурсів та визначає пріоритетні напрями їх спрямування з урахуванням економічних, соціальних і екологічних критеріїв.

Механізми впливу сталого фінансування реалізуються через перерозподіл фінансових ресурсів задля довгострокових і соціально відповідальних напрямів, стимулювання інновацій та впровадження еко-технологій. Відповідна реалізація здійснюється через регуляторні заходи державної фінансової політики. Параметри моделі забезпечують трансформацію фінансових потоків у економічні процеси та структурні трансформації в економіці [10].

Макроекономічний ефект, що результатом дії зазначених механізмів, проявляється в економічному зростанні, підвищенні соціального добробуту та посиленні екологічної стійкості. Таким чином, стає фінансування сприяє зростанню валових макроекономічних показників та покращенню якісних характеристик економічного розвитку.

Важливим елементом концептуальної моделі є зворотні зв'язки, які відображають процеси трансформації економічної активності та коригування регуляторної політики. Досягнуті макроекономічні результати впливають на подальше вдосконалення фінансових інструментів і регуляторних механізмів, забезпечуючи адаптивність системи макроекономічного регулювання.

В результаті, варто зазначити, що розроблена модель дозволяє комплексно оцінити роль сталого фінансування в системі макроекономічної стійкості та сталого розвитку національної економіки.

Перспективними напрямками розвитку сталого фінансування у системі макроекономічного регулювання є інтеграція ESG-критеріїв у державну фінансову політику та макроекономічне прогнозування. Для країн із трансформаційною економікою стає фінансування

є важливим інструментом забезпечення економічної стійкості та конкурентоспроможності. Особливої актуальності набуває впровадження механізмів сталого фінансування в умовах повоєнного відновлення в частині спрямування обмежених фінансових ресурсів на проєкти з максимальним мультиплікативним ефектом для економіки та суспільства.

Стає фінансування забезпечує поєднання економічної ефективності, соціальної справедливості та екологічної безпеки. Його інтеграція у державну фінансову політику сприяє підвищенню стійкості макроекономічної системи, зниженню системних ризиків та формуванню довгострокових передумов сталого розвитку. Подальші наукові дослідження мають бути спрямовані на розробку адаптивних механізмів реалізації сталого фінансування з урахуванням специфіки національних економік та глобальних викликів.

ВИСНОВКИ

Отже, стає фінансування є важливою складовою системи макроекономічного регулювання, яка забезпечує поєднання економічних, соціальних та екологічних напрямів розвитку. В умовах зростання фінансової волатильності, структурних дисбалансів та посилення зовнішніх і внутрішніх ризиків традиційні інструменти макроекономічної політики не є достатньо адаптивними. Відповідно, це зумовлює необхідність впровадження нових інноваційних фінансових механізмів. Зокрема, інтеграція принципів сталого фінансування у систему макроекономічного регулювання сприяє трансформації структури фінансових потоків, підвищенню якості економічного зростання та зниженню системних фінансових ризиків. Стає фінансування в системі макроекономічного регулювання виступає інструментом довгострокового розвитку через ціленаправлення фінансових ресурсів у забезпечення економічної ефективності, соціальної інклюзивності та екологічної безпеки.

Представлена концептуальна модель впливу сталого фінансування на макроекономічне середовище визначає взаємозв'язок між вхідними фінансовими елементами, механізмами державного регулювання та макроекономічними результатами. Сутнісно модель дозволяє комплексно оцінити нелінійний та адаптивний характер впливу сталого фінансування на макроекономічну збалансованість.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання розробленої моделі у формуванні державної фінансової політики та макроекономічного прогнозування. В умовах трансформаційної економіки та повоєнного відновлення стає фінансування є важливим інструментом спрямування обмежених фінансових ресурсів на проєкти з високим мультиплікативним ефектом. Реалізація відповідного механізму сприятиме підвищенню макроекономічної стійкості та довгострокового сталого розвитку.

Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на емпіричну оцінку впливу інструментів сталого фінансування на макроекономічні показники. Важливим є розроблення адаптивних механізмів інтеграції ESG-критеріїв у систему макроекономічного регулювання з урахуванням національних особливостей розвитку.

Література:

1. Communication from the Commission to the European parliament, the Council, the European economic and social committee and the Committee of the regions EU Taxonomy, Corporate Sustainability Reporting, Sustainability Preferences and Fiduciary Duties: Directing finance towards the European Green Deal. 2021 URL: <https://surl.li/umyqhx>
2. European Green Bond Standard. Regulation (EU) 2023/2631 of the European Parliament and of the Council of 22 November 2023 on European Green Bonds and optional disclosures for bonds. Official Journal of the European Union. URL: <https://surl.li/qjtddb>
3. Platform on Sustainable Finance report: Monitoring capital flows to sustainable investments. European Commission. URL: <https://surl.li/pzlmzv>
4. Бойко Є. Г. (2024), Стале фінансування проєктів післявоєнного відновлення. Управління проєктами післявоєнної розбудови України: тези доповідей / відп. за вип. С.Д.Бушуєв. Київ: КНУБА. С. 45—50.
5. Боярко І., Трушкіна, Н. (2024), Види фінансування в економіці сталого розвитку. Суспільство. Економіка. Цифровізація, 2 (2), 34—49. DOI:<https://doi.org/10.31379/sed.2.2.2024.1>
6. Кошман А. (2024), Стале фінансування у зарубіжних та вітчизняних банках. Вісник соціально-економічних досліджень, № 3—4 (90—91), с. 89—107.
7. Науменкова С.В., Міщенко С.В. (2024), Інноваційні інструменти зеленого фінансування для України. Економічний простір. № 189. С. 291—299. DOI: <https://doi.org/10.32782/22246282/18951>
8. Сердюк Д. (2023), Понятійно-категоріальний апарат дослідження сфери фінансування сталого розвитку. Науковий вісник Полісся. № 2 (27). С. 317—337.
9. Фролов А. (2025), Сучасна архітектура категорій і понять в парадигмі фінансування сталого розвитку. Економіка та суспільство, (73). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-3>
10. Шолудько О., Грицина О., Рубай О. (2024), Теоретичні основи застосування інструментів зеленого фінансування. Аграрна економіка. Т. 17, № 1. С. 36—46.
5. Boyarko, I. and Trushkina, N. (2024), "Types of financing in the economy of sustainable development", Society. Economics. Digitalization, vol. 2 (2), pp. 34—49. <https://doi.org/10.31379/sed.2.2.2024.1>
6. Koshman, A. (2024), "Sustainable financing in foreign and domestic banks". Bulletin of social and economic research, vol. 3—4 (90—91), pp. 89—107.
7. Naumenkova, S. and Mishchenko, V. (2024), "Innovative green financing instruments for Ukraine", Ekonomichnyi prostir, vol. 189. pp. 291—299. <https://doi.org/10.32782/22246282/18951>
8. Serdyuk, D. (2023), "Conceptual and categorical apparatus for research in the field of sustainable development financing", Scientific Bulletin of Polissya. vol. 2 (27). pp. 317—337.
9. Frolov, A. (2025), "Modern architecture of categories and concepts in the paradigm of sustainable development financing", Economy and Society, vol. 73. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-3>
10. Sholudko, O., Hrytsyna, O. and Rubay, O. (2024), "Theoretical foundations of the application of green financing instruments", Ahrarna ekonomika, Vol. 17 (1), pp. 36—46.

Отримано редакцією журналу / Received: 10.02.26

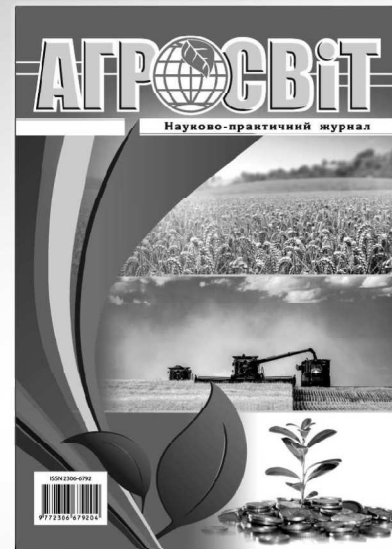
Процецензовано / Revised: 18.02.26

Схвалено до друку / Accepted: 10.03.26

АГРОСВІТ

<https://nayka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)**

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

References:

1. European Commission (2021), "EU Taxonomy, Corporate Sustainability Reporting, Sustainability Preferences and Fiduciary Duties: Directing finance towards the European Green Deal", available at: <https://surl.li/umyqhx> (Accessed 30 January 2026).
2. European Parliament and the Council of the European Union (2023), Regulation (EU) 2023/2631 "European Green Bonds and optional disclosures for bonds", available at: <https://surl.li/qjtddb> (Accessed 28 December 2025).
3. European Commission (2025), "Platform on Sustainable Finance report: Monitoring capital flows to sustainable investments", available at: <https://surl.li/pzlmzv> (Accessed 29 January 2026).
4. Boyko, E. G. (2024), "Sustainable financing of post-war reconstruction projects", Upravlinnia proiektamy pislivoiennoi rozbudovy Ukrainy [Management of post-war development projects of Ukraine], KNUBA, Kyiv, Ukraine, pp. 45—50.